

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

«КОМУНІКАТИВНИЙ ВИМІР ПОПУЛІЗМУ»

підготовки

магістра

спеціальності

**291 Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії**

**освітньо-професійної
програми**

**Міжнародна інформація та суспільні
комунікації
Міжнародні відносини**

Силабус вибіркового освітнього компонента «Комунікативний вимір популізму» підготовки магістра, галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітньо-професійних програм Міжнародна інформація та суспільні комунікації, Міжнародні відносини.

Розробник: доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Карпчук Наталія Петрівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Карпчук Н. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу,
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - 29 Міжнародні відносини, спеціальність - 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії освітньо-професійна програма Міжнародна інформація та суспільні комунікації, Міжнародні відносини освітній рівень магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 2
		Семестр: 3-ий
		Лекції: 10 год.
		Семінарські: 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота: 88 год.
		Консультації: 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ППП **Карпчук Наталія Петрівна**

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять: заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Комунікаційна політика урядів з громадянами. Природа й причини популізму; види популізму. Популізм як засіб зовнішнього інформаційного маніпулювання й втручання в політичний процес держав. Європейський та американський популізм в умовах війни РФ проти України.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента є дати знання щодо сутності й природи популізму й викликів, які прокує популістична комунікація.

Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять популізму як комунікативної технології.

3. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні компетентності	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 2
	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 3
	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 5
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 6
Спеціальні (фахові) компетентності	Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.	СК 1
	Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.	СК 2
	Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.	СК 3
	Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.	СК 4
	Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	СК 5
	Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.	СК 7
	Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.	СК 9
	Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.	СК 10
	Знати та розуміти природу джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	РН 1

Результати навчання	Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.	РН 2
	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	РН 5
	Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	РН 7
	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.	РН 8
	Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	РН 9
	Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.	РН 13

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти популізму						
Тема 1. З історії популізму. Сутність концепту	26	2	2	20	2	ДС, П, 10 балів
Тема 2. Види популізму (правий й лівий популізм)	26	2	2	20	2	ДС, П, 10
Разом за модулем 1	52	4	4	40	4	20 балів поточне оцінювання
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти формування зовнішньополітичного іміджу суб'єкта						
Тема 3. Риторика популізму	36	4	6	24	2	П, ДС, РЗ/К, ІРС, 10 +20+20
Тема 4. Європейський популізм	32	2	4	24	2	П, ДС, РЗ/К, ІРС 10+20
Разом за модулем 2	68	6	10	48	4	80 балів поточне оцінювання
Всього годин:	120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П - презентація.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	16
підготовка до обговорень теоретичних питань	20
підготовка доповіді / презентації	22
виконання практичних завдань	30
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування лекцій – індивідуальне рішення магістра. Але відсутність на семінарських заняттях повинна бути обґрунтована об’єктивними причинами (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах, працевлаштування тощо). У такому разі навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі (якщо така форма допускається у ВНУ) або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та екзаменів (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Здобувачі освіти (ЗО), які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття).

Якщо ЗО пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема/теми освітнього компоненту чи модульна контрольна робота можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль у формі заліку регулюються Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що ЗО виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. Якщо ЗО не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які ЗО набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо ЗО протягом поточної роботи набрав менше 60 балів, складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Контрольні питання для заліку

1. Поняття «популізм»
2. З історії популізму
3. Причини популізму
4. Правий популізм
5. Лівий популізм
6. Характерні риси популіста
7. Риторика популізму
8. Європейський популізм до 2022 р.
9. Вплив війни РФ проти України на європейський популізм
10. Популізм як загроза демократії
11. Кейси популізму у державах Європи (Угорщина, Італія, Польща тощо).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	не зараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. Карпчук Н. Національна ментальність як виклик європейським цінностям. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2023, № 3 (17), с. 216 - 228. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-03-216-228>
<https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/345>
2. Карпчук Н. Євроскептицизм – виклик ролі ЄС як глобального безпекового актора. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2023, № 2 (16). С. 20-32. DOI 10.29038/2524-2679-2023-02-20-32

<https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/315/288><https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/315/288>

3. Карпчук Н., Юськів Б. Лінгвістичний ландшафт держав-членів ЄС як ознака монолітного неконфліктного суспільства. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, № 3 (11), 2021, с.78-92.

4. Юськів Б., Карпчук Н. Чинники мультилінгвізму держав-членів Європейського Союзу. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. Чернівці, 2021, Т. 43, с. 136-145. DOI: 10.31861/mhpi2021.43.136-145

5. Yuskiv B., Karpchuk N. Linguistic Landscape and the Monolithic Nature of the EU. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi – Ankara Review of European Studies (WoS)*, 2020, Vol. 19, # 2, pp. 641-676. <http://aacd.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/462/2021/02/C19S2YuskivVeKarpchuk.pdf>
<https://doi.org/10.32450/aacd.887200> <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aacd/issue/60300/887200>

6. Проценко В. Антологія популізму: дійсна причина народної любові та ефективна зброя проти українських популістів, Vox Ukraine, 2024, <https://voxukraine.org/longreads/populism/index.html>

Основна література

1. Ádám, Zoltán. (2023). “Politicizing war: Viktor Orbán’s right-wing authoritarian populist regime and the Russian invasion of Ukraine.” In: *The Impacts of the Russian Invasion of Ukraine on Right-wing Populism in Europe*. (eds). Gilles Ivaldi and Emilia Zankina. European Center for Populism Studies (ECPS). March 8, 2023. Brussels. <https://doi.org/10.55271/rp0021>

2. Albin Sybera. Slovak presidential campaign showed how populists can dominate the narrative to mobilise support. *bne Intellinews*, April 17, 2024, <https://www.intellinews.com/slovak-presidential-campaign-showed-how-populists-can-dominate-the-narrative-to-mobilise-support-321570/>

3. Chiara Swaton, Oliver Noyan. The Brief — The rise of left-wing populism in Austria. EURACTIVE, June 6, 2023,

a. <https://www.euractiv.com/section/politics/opinion/the-brief-the-rise-of-left-wing-populism-in-austria/>

4. Flavio Chiapponi. THE MAIN ROOTS OF ITALIAN POPULISM. 2023, <http://trulies-europe.de/?p=611>

5. Gijs Schumacher, Matthijs Rooduijn, Bert N. Bakker. Hot Populism? Affective Responses to Antiestablishment Rhetoric. *Political Psychology*, Vol. 43, No. 5, 2022, doi: 10.1111/pops.12832

6. Joshua Kroeker. The growing dangers of European radical populism for Europe and Ukraine. *New Eastern Europe*, April 2, 2024, <https://neweasterneurope.eu/2024/04/02/the-growing-dangers-of-european-radical-populism-for-europe-and-ukraine/>

7. Marc Lazar. European Populism, From Left to Right. *Expressions by Montaigne*, 2024, <https://www.institutmontaigne.org/en/expressions/european-populism-left-right>

8. Melissen Jan. The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations. https://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf

9. Morisi, D., & Wagner, M. (2021). Bringing people closer to the elites: The effect of information on populist attitudes. *International Journal of Public Opinion Research*, 33(3), 664–677

10. Nai, A. (2021). Fear and loathing in populist campaigns? Comparing the communication style of populists and non-populists in elections worldwide. *Journal of Political Marketing*, 20(2), 219– 250.
11. Simon P. Watmough. Eight Years of Populist Rule in Poland Comes to an End. European Centre for Populism Studies, December 14, 2023, <https://www.populismstudies.org/eight-years-of-populist-rule-in-poland-comes-to-an-end/>
12. Widmann, T. (2021). How emotional are populists really? Factors explaining emotional appeals in the communication of political parties. *Political Psychology*, 42(1), 163– 181
13. Yasmeen Serhan. Populism Is Morphing in Insidious Ways. *The Atlantic*, January 6, 2020, <https://www.theatlantic.com/international/archive/2020/01/future-populism-2020s/604393/>